

ADANET ve KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 16.03.2007
Sayı : 99



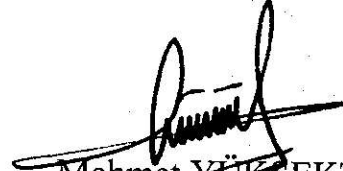
2/1031
32588-72168

Mehmet YÜKSEKTEPE
Denizli Milletvekili
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonu Üyesi

15.03.2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Arıcılık Kanun teklifimi gerekçesi ile birlikte ilişikte sunuyorum.
Gereğini arz ederim. Saygılarımla.


Mehmet YÜKSEKTEPE
Denizli Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Adalet, İçişleri ve Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih:	23.5.2007
Md.Y.	Müdür
Başkan	

Tel. : 420 57 42 - 43
Faks : 420 69 95
e-mail : mehmetyuksektepe@tbmm.gov.tr
web : www.mehmetyuksektepe.net
Adres : B Blok Alt Zemin 1. Banko No. 13

TBMM - ANKARA

GEREKÇE

- 1) Arıcılık sektörü yönetmelikle idare edilmektedir. Bu yönetmeliğin dayandığı yasal dayanaklar, arıcılığın mahiyetine uymamaktadır. Bu da uygulamadaki sıkıntıların başlıca sebebidir. Bu sıkıntıların giderilmesi için Arıcılık Yasasının düzenlenmesi gerekmektedir.
- 2) Arı kolonisi varlığı yönünden dünya 2.'si, bal üretimi yönünden dünya 4.'sü, arıcılık ve elde edilen arı ürünlerinin potansiyeli açısından dünya devi olabilecek Arıcılık Sektörü yasal düzenlemeye ihtiyaç duymaktadır. Bu sektörün disiplin altına alınabilmesi için Arıcılık Yasasına gereksinim duyulmaktadır.
- 3) Arıcılarımız, yüzyıllardır atadan kalma usullerle arıcılık yapmaktadır. Özde eğitimden yoksun, teknik gelişme ve teknolojiye habersiz arıcılığın yapıyor olması, Türkiye Arıcılığı potansiyelini zayıfletmektedir. Yasal düzenlemelerle arıcıların eğitim ve teknik bilgi eksiklikleri giderilecektir.
- 4) Gezgin Arıcılarımızın gezgin arıcılık sürecinde yaşadığı sorunların çözümü her yıl değiştirilmek zorunda bırakılan yönetmelikler değil Arıcılık Yasasıdır.
- 5) Tarımsal üretimde ilerlemiş dünya ülkelerine baktığımız zaman, gübre ve su kadar tarımsal üretimi arttırmada arıcılığın önemi ve katkısı yadsınamaz. Bu bakımdan ülkemizde arıcılığın hak ettiği değere kavuşması için yasalarla düzenlenmesi gerekmektedir.
- 6) Büyük ekonomik değer taşıyan çam balının %92lik kısmı ülkemizde üretilmektedir. Çam balının orijininin çıkarılması, tanıtımının , üretiminin ve pazarlanmasının standardının oluşturulması için Arıcılık Yasasına ihtiyaç vardır.
- 7) Bal ve Arı Ürünleri, tüm dünyada sağlıklı beslenmenin temel ögesi oluşturulmaktadır. Ülkemizde maalesef bu ürünlerin üretim ve pazarlama şekilleri kodekslerle, standartlarla belirlenmiş olmasına rağmen dünya standartlarıyla uyum sorunu aşılamamıştır. Bu sorunların aşılması için Arıcılık Yasasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- 8) Ülkemizde üretilen balların ihracatında, arı ürünleri ithal eden ülkelerin kriterlerine göre işlem görülmektedir. Oysaki ülkemizdeki balların orijininin ilgili kurum ve üniversitelerce belirlenmesi ve gerçek değerleriyle dünyaya tanıtılması ve pazarlanması için Arıcılık Yasasına ihtiyaç vardır.
- 9) Arı Ürünlerinin insan sağlığında kullanımını öngören API-TERAPY adlı bilim dalı dünyada geliştirilmektedir. Maalesef ülkemizde yasal düzenlemeler yapılmadığından gerekli önem verilmemiştir. Bundan dolayı Arıcılık Yasasına gereksinim duyulmaktadır.

- 10) Arı gen kaynaklarımızın korunması için mutlak suretle yasaların oluşturulması gerekmektedir. Örneğin; polinasyonda kullanılan Bombus Arısının ana vatanı Türkiye olduğu halde ülkemizde doğadan toplanan bu arılar yabancı ülkelere kaçırılıp orada kültüre alınıp ülkemize satılmaktadır.
- 11) Türk Arıcısının %75-80'ini kayıt altına almış, 80 ilde örgütlenmiş ve Merkez Birliğini kurmuş Arı Yetiştiricileri Birliklerinin yönetmeliklerle idaresi ve yönetimi mümkün değildir. Bu yüzden Arıcılık Yasasının çıkartılması bir zorunluluktur.
- 12) Biz de Türk Arıcılığı olarak dünya arıcılık sektöründe söz sahibi olmak istiyorsak ülkemizdeki arıcılık sektörüne devletimizin sahip olduğunu Arıcılık Yasasını oluşturarak göstermek zorundayız.
- 13) Dünyada arıcılık tozlaşmada büyük öneme sahiptir. ABD'de 15 milyar \$'lık bir sektördür. Arıcılığın tozlaşmaya katkısı ve yeri yasal düzenlemeyle belirlenmelidir.

ARICILIK KANUNU TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; arıcılık faaliyetlerini planlamak, düzenlemek, flora kaynaklarını zenginleştirmek, arı gen kaynaklarının tespit ve muhafazasını sağlamak, ıslah çalışmalarını sağlamak, polinasyonun etkili ve verimli kullanımını sağlayarak bitkisel üretimdeki verimliliği arttırmak arıcılık konusunda örgütsel faaliyetleri düzenlemek, tüketiciye güvenilir, kaliteli arı ürünleri sunmak üzere gerekli tedbirlerin alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulamasını sağlamaktır..

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, arıcılık faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin düzenleme, denetim, kontrol ve sertifikasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi ile ilgili usul ve esasları, yetki, görev ve sorumluluklara dair hususları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyışleri Bakanlığını,
- b) Arı: Zar kanatlılar familyasından APİS sınıfına ait faydalı bir böceği,
- c) Arıcılık faaliyetleri: Arı, çiçek, su gibi doğal kaynaklar kullanılarak arıcılık ürünlerinin üretilmesi veya yetiştirilmesi, doğal alan ve kaynaklardan, monaflora alanlardan ürün üretmek, hasat, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama, ithalat, ihracat ile ürün veya girdinin tüketiciye ulaşıncaya kadar olan diğer işlemlerini, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini,
- d) Arı Yetiştiricileri Birliği: Her ilde arıcıların oluşturdukları Arı Yetiştiricileri Birliğini,
- e) Türkiye Arıcılar Merkez Birliği (TAB): İllerde kurulan Arı Yetiştirici Birliklerinin oluşturduğu ve arıcıları temsil eden üst birliği,
- f) Arıcılık: Arıyı canlı materyal halinde kullanmak suretiyle, arı ürünleri üzerinde araştırmacı, öğretici ve üretici olarak fiilen yapılan çalışmaları,
- g) Arıcı: Arıcılık eğitimi almış, arıcılık işlerini meslek edinen ve geçimlerini kısmen veya tamamen bu yoldan kazananları,
- h) Ana Arı Üretimi: Aşılama tekniği kullanılarak, damızlık olarak seçilmiş arı materyalinin çoğaltılmasını,
- i) Arılık: Arılı kovanların bulunduğu açık ya da kapalı tesis ve yerleri, taşınabilir araçlardaki arılı kovanları,
- j) Arı Ürünleri: Arıcılık çalışmaları sonunda üretilen bal, balmumu, propolis, arı sütü, arı zehiri, polen, ana arı, erkek arı, işçi arı ve oğul, analı ve anasız paket arıyı,
- k) Arıcı Kimlik Belgesi: Arıcıya TAB tarafından verilen belgeyi,
- l) Arı Yoğunluğu: Bir bölgede flora ve ekolojik şartlar dikkate alınarak, mevcut kovanların verimini düşürmeden, birim alanda bulundurulabilecek arılı kovan miktarını,
- m) Ana Arı Üreticisi: Ana Arı Yetiştiricisi Sertifikası sahibi olup, Bakanlıktan ticari ana arı üretim izni alan gerçek ve tüzel kişileri,
- n) Koloni: Yumurtlayan ana arısı bulunan ve koloni faaliyetlerinin sürdürüldüğü arı ailesini,

n) İzole bölge: Saf ırk veya hibrit ana arı üretilecek ise; sadece saf ırkın veya üretilecek hibritin baba hattını oluşturan kolonilerin bulunduğu çiftleştirme mekanı ve bu mekanın yarıçapı en az 15 km olan, yabancı kolonilerden arındırılmış alanı,

o) Yerli Ekotip: Bulunduğu bölgede binlerce yıl yaşamış, koloni hayatını binlerce yıl devam ettirmiş arı ırkını,

ö) Kovan: Taşınabilir arı ailesi barınağını,

p) Temel petek: Ham maddesi saf balmumu olan, mekanik olarak tekniğine göre, sterilize edilerek imal edilen balmumu levhalarını,

r) Polinasyon: Bitkilerde tozlaşma faaliyetini,

s) Propolis: Arıların bitkilerden topladığı reçineyi,

ş) Polen: Arılar tarafından toplanan çiçek tozunu,

t) Gezginci Arıcı: Bitkilerdeki farklı çiçeklenme döneminden üst düzeyde faydalanmak ve kış koşullarından arıyı korumak amacıyla kolonilerini yer değiştiren arıcıyı,

u) Sabit Arıcı: Tüm yıl boyunca kolonilerini aynı yerde bulunduran arıcıyı,

ü) Yerli Arıcı: İkamet ettiği il hudutları dahilinde arıcılık yapan arıcıyı,

v) Yetkilendirilmiş Kuruluş : Arıcılık işletmeleri ile, Ana arı ve Damızlık ana arı işletmelerini denetleme yetkisi verilmiş ve yerli genotipleri belirleyen kuruluşu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurullar ve Yetkilendirilmiş Kuruluşlar

Kurulların oluşumu, yetki, görev ve sorumlulukları

MADDE 4. — Bu Kanunun uygulanmasında, planlanmasında, düzenlenmesinde, flora kaynaklarının korunmasında ve zenginleştirilmesinde yetkili makam Arıcılık Kurullarıdır. Arıcılık Üst Kurulu; Tarım Bakanlığından TÜGEM (Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü), Koruma ve Kontrol Şube Müdürlüğü ve TEDGEM (Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü)'den birer temsilci, Çevre Ve Orman Bakanlığından bir yetkili, İlgili üniversitelerden bir yetkili, Arı Yetiştiricileri Birliğinden iki yetkili, arıcılık faaliyeti yürüten özel sektörden bir kişi, ihracatçılar birliğinden bir kişi, İçişleri Bakanlığından Bir kişiden oluşur. Kurul üyeleri Bakanlıklarda genel müdür yardımcısı olan yetkililerden, diğer tüzel kişiliklerde ise temsil yetkisine haiz yöneticilerden belirlenir. Her ilde de Arıcılık Üst Kurulu'nun emsali olan kurul yetkililerinin iştiraki ile alt kurullar oluşturulur. Kurulların başkanlığını; Arıcılık Üst Kurul Başkanlığını, TÜGEM Yetkilileri, Alt Kurul Başkanlığına ise Vali Yardımcısı başkanlık eder. Arıcılık Üst Kurulu, ülkesel kararların alınmasında genel usul ve esasların belirlenmesinde etkilidir. Genel usul ve esaslara uygun olarak il düzeyinde planlama, düzenleme, denetim ve kontrol yetkisi alt kurulların görevidir. Üst ve Alt Kurul kararlarını ilçelerde uygulamasını sağlamak üzere ilgili ilçe kaymakamı başkanlığında, ilçe tarım müdürü konu görevlisi ile Arı Yetiştiricileri Birliklerinin temsilcisi tarafından ilçe yürütme kurulları oluşturulur. Bu kurullar üst ve alt kurulların almış olduğu kararların uygulanmasından sorumludur. Alt Kurul kararlarına karşı Arıcılık Üst Kuruluna itiraz edebilir.

Arıcılık Üst Kurulu yılda en az iki defa kendiliğinden toplanır. Kurul üyelerinden en az üç tanesinin yazılı müracaatı üzerine olağanüstü toplanır. Arıcılık Üst Kurulu, aşağıda maddeler halinde belirtilen konularda düzenleme, planlama, tespit, kontrol ile idari ve ceza yaptırım kararları alır.

- a) Arıcılığın gelişmesine yönelik planlama ve düzenleme çalışmaları yapmak,
- b) Flora kaynakları ve ballı bitkilerin korunmasını ve yaygınlaştırılmasını sağlamak,
- c) Bölgesel ve ulusal floral kaynakların tespiti, korunması, verimliliğinin belirlenmesi
- d) Hukuki ve bilimsel gerekçesi bulunmayan konaklama alanlarının yasaklanmasına dair kararları önlemek,
- e) Bal arılarının polinasyonda etkili ve verimli kullanımını sağlayacak tedbirleri almak ve uygulanmasını sağlamak,
- f) Arı ürünlerinde kimlik tespit çalışmalarını yapmak ve yaptırmak,
- g) Kaliteli ve standarda uygun üretimi yaygınlaştıracak tedbirleri almak
- h) Bakanlık içi ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak,
- i) Yöresel ve bölgesel konaklama alanlarını ve kapasitelerini tespit ettirmek, arıların konaklanmasında yaşanan sorunlara çözüm bulmak,
- j) Çayır mera yaylaklarından arıların da istifadesini sağlayacak düzenlemeler yapmak, bu yolla meralarda bitki zenginliğini korumak ve verimliliği geliştirmek
- k) Arıcılıktaki gelişmeler dikkate alınarak düzenleyici kararlar almak
- l) Arıcılık konusunda faaliyet gösteren işletmelerin çalışmalarını denetlemek veya denetletmek, gereken hallerde idari ve cezai yaptırımlar uygulamak
- m) Yöresel ve bölgesel ekotiplerin tespiti, korunması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak
- n) Arı hastalık ve zararlarının tespit, takip ve kontrolüne ilişkin planlayıcı ve düzenleyici kararlar almak
- o) Çam balı üretim sahalarının tespiti, planlaması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak
- p) Modern arıcılığın gelişmesi ve yaygınlaşmasını sağlayacak düzenleyici ve planlayıcı kararlar almak ve uygulanmasını sağlamak.

Yetkilendirilmiş kuruluşlar

Madde 5. — Bu Kanunun uygulanmasında; damızlık ana arı, ana arı ve arıcılık olmak üzere her türlü kontrol ve sertifikalandırma işlemleri ve yerli ekotiplerin belirlenmesi Arıcılık Üst Kurulunca yetkilendirilmiş kuruluşlarca yapılır. Yetkilendirilmiş kuruluşlar, yeterli ve tecrübeli personel ile teknik alt yapıya sahip olmak zorundadır.

Yetkilendirilmiş kuruluşlar, Bakanlıktan çalışma izni almak zorundadır. Yetkilendirilmiş kuruluşların çalışma izni bittiğinde, Arıcılık Üst Kurulundan süre uzatımı almadan faaliyette bulunamazlar.

Arıcılık Üst Kurulu tarafından verilen çalışma izni devredilemez.

Yetkilendirilmiş kuruluşlar, bu Kanuna uygun olarak çıkarılacak yönetmelikte belirlenen dönemlerde Arıcılık Üst Kuruluna rapor vermek, bilgi ve belgelerini yetkililere göstermek zorundadırlar.

Yetkilendirilmiş kuruluşlar ; işletmelerin denetimlerini yapmak yaptığı denetim raporlarını aylık olarak Arıcılık Üst Kuruluna ibraz etmek zorundadır..

Yetkilendirilmiş kuruluşların; çalışma izni, izin süresi, süre uzatımı, izinlerinin iptali, görev ve yetkileri, yetki kullanımı ve kontrolör çalıştırmaya ilişkin Arıcılık Üst Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak Bakanlıkça yayınlanan yönetmeliklerle belirlenir.

İşletmeler

MADDE 6. — Organik üretim, ana arı üretimi, damızlık ana arı üretimi yapan işletmeler, yetkilendirilmiş kuruluş kontrolünde çalışmak zorunda olup, bu Kanun kapsamında Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelik hükümlerine aykırı faaliyette bulunamazlar.

Kontrol veya denetim amacı ile Bakanlık yetkilileri ile Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kuruluşların yetkililerine; işletmeye giriş izni vermek ve muhasebe kayıtları ile diğer ilgili dokümanlarını göstermek zorundadırlar. Yetkilendirilmiş kuruluşlar, elde ettikleri bu bilgi ve belgeleri, Bakanlık dışında üçüncü şahıslara veremezler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arıcılık Faaliyetleri ve Temsil Yetkisi

Arıcılık faaliyetleri

MADDE 7. — Arıcılık faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Arıcılık Üst Kurulunun görüşleri doğrultusunda Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Orman alanlarında arıcıların konaklamasıyla ilgili usul ve esaslar Çevre ve Orman Bakanlığı ile Arıcılık Üst Kurulunun görüşü alınarak Tarım Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 8. — Bu Kanunun uygulanmasında; TAB, yetkilendirilmiş kuruluşlar, işletmeler ve kontrolörlerin her türlü denetimi Bakanlık tarafından yapılır.

Bakanlık gerekli gördüğü hallerde denetim yetkisini kısmen veya tamamen; kamu kurum ve kuruluşlarına, özel sektör tüzel kişilerine ve üniversitelere devredebilir.

Denetim hizmetlerinde çalışacak personelin yetki ve sorumlulukları ile hizmet içi eğitimine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 9. — Uluslar arası toplantı ve çalışmalarda Ülke arıcılarını temsil yetkisi TAB'a verilmiştir.

MADDE 10. — Arıcılara tüm resmi kurum ve kuruluşlarda geçerli olacak üretici veya faaliyet belgesi il arı yetiştiricileri Birliği tarafından verilir.

MADDE 11. — Organik arı ürünleri üretimi, organik arı üretimi yapan arıcıların eğitimi, organik arı ürünleri üretim alanlarının korunması ve üretimin teşvik edilmesi tedbirleri Arıcılık Üst Kurulunun görüşü doğrultusunda Bakanlık tarafından alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri, Cezaların Tahsili ve İtiraz

Ceza hükümleri

MADDE 12. — Bu Kanun hükümlerine uymayanlara uygulanacak cezaî hükümler aşağıda belirtilmiştir:

a) İzinsiz olarak arılarını başka ilçe sınırlarına nakledenlere 08.05.1986 tarihli 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası kanununun cezaî hükümleri uygulanır.

b) Üretim izni olmaksızın ana arı ve damızlık ana arı üretilen satanlara veya üretim izni olmakla birlikte mevzuata uygun olmadan satış yapanlara 15.000 YTL idari para cezası verilir. Fiilin tekrarı halinde, idarî para cezası iki katı olarak uygulanır ve üretim izinleri iptal edilir.

c) Hileli ve tağış bal üretimi yapanlar ile tüketici sağlığına zarar verecek üretim yapan işletme ve tesislerin üretim izni iptal edilir.

d) Kodeks değerlerine uygun olmayan arı ürünleri hakkında 27.05.2004 tarihli 5179 sayılı gıda kanunu idari para cezası hükümleri uygulanır.

e) İthalat ve ihracatı yapılan bütün arı ürünlerinin ilgili mevzuatındaki analizlerin tamamı yapılmadan izin verilmez.

f) Mevzuat hükümlerine aykırı temel bal peteği üreten, ithal eden, satan kişi ve kuruluşlara 50.000 YTL idari para cezası uygulanır.

Cezaların tahsili ve itiraz

MADDE 13. — Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları, Bakanlık veya o yerin en büyük mülkî amiri tarafından verilir. İdarî para cezalarına dair kararlar ilgililere Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

Bu Kanuna göre verilen idarî para cezası Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur .

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Bakanlıkça hazırlanarak yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe konuluncaya kadar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan yönetmeliklerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. 28.02.2001 tarihli 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanununa göre kurulmuş olan Arı Yetiştiricileri il birlikleri ile Üst Birliği kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk olağan genel kurullarında yeni hazırlanacak olan ana sözleşmeye intibak ederler.

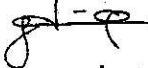
Yürürlük

MADDE 14. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR



Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü